

Baklavanın ortaya çıkışı ve Osmanlı'ya nasıl geldiği ile alakalı farklı rivayetler anlatılmıştır. Bu konu ile alakalı en eski Osmanlı kaydı, Fatih dönemine ait Topkapı Sarayı mutfak defterlerindedir. Bu kayda göre, hicrî 878 yılı (1473) Şaban ayında Saray'da baklava pişirilmiştir. 17. yüzyılın ortalarında, İstanbul'dan çok uzakta, Bitlis Beyi'nin konağına konuk olan Evliya Çelebi, baklava yediğini yazar. Sultan 3. Ahmed'in dört oğluna 1720 yılında yapılan görkemli sünnet düğününü anlatan Vehbi'nin "Surnâme"sinde, bütün konuklara baklava ikram edildiği yazılıdır.

Bunlar gibi kayıtlardan, Osmanlı İmparatorluğu'nun hemen her yöresinde bilinen baklavanın, daha çok Saray'da, konaklarda, ziyafetlerde ve şenliklerde tüketildiği anlaşıyor. Zor beğenen servet ve mevki sahiplerini hoşnut etme çabasının, baklavayı basit bir hamur işi olmaktan çıkarıp ustalık gerektiren incelikli bir mutfak ürünü haline getirdiği söylenebilir.

Saray'da ve konaklarda, baklava yapımında usta olan aşçıların tercih edildiği ve baklava yufkasının çok ince açılmış olmasına önem verildiği biliniyor. İşe alınacak aşçıya, sınama olarak, pilavın yanı sıra baklava yaptırılmış. Aşçının usta olanı, hamuru kesişinden anlaşılmış. Kesilen pazılar açıldığında, hem çok ince hem de tepsinin içini tam kaplayacak boyutlarda olursa aşçının ustalığı kabul edilirmiş.

Burhan Oğuz'un Türkiye halkının kültür kökenleri ile ilgili kitabında anlattığına göre, eski İstanbul konaklarında yapılan baklavalarda aşçının bir tepsie en az yüz kat yufka sığdırması istenirmiş. Bu kadar ince yufka açabilen bir aşçı bulundurmanın övünç kaynağı olduğu da, yine Burhan Oğuz'un anlattıklarından anlaşıyor. Baklava tepsisi fırına girmeden önce konak sahibinin() makam ve mevki sahibinin() huzuruna getirilmiş() o da() bir Hamid altınını yarım metre kadar yükseklikten dik olarak baklavanın üzerine bırakmış() Altın yufka katlarını delip tepsinin dibine değerse, aşçı başarılı sayılmış. Tepsi içindeki altın da bahşiş olarak aşçıya gidermiş. Eğer, altın yufka katları arasında kalırsa, baklava tepsisi mutfığa geri gönderilmiş. Bu gösteri konukların huzurunda yapılır da başarısız olursa, ev sahibi kendisini rezil olmuş sayarmış.

1, 2, 3 ve 4. soruları metne göre cevaplayınız.

SORU 1

Bu parçada baklava ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Baklavanın nerelerde tüketildiğine
- B) Baklava yapımının ustalık gerektirdiğine
- C) Baklava yapan her ustanın bahşiş aldığına
- D) Hamurunun nasıl olması gerektiğine

SORU 2

Altı çizili cümlelerin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Zarf Tamlayıcısı/Zarf Tamlayıcısı/Belirtisiz Nesne/Yüklem
- B) Yer Tamlayıcısı/Zarf Tamlayıcısı/Özne /Yüklem
- C) Yer Tamlayıcısı /Zarf Tamlayıcısı/Belirtisiz Nesne/Yüklem
- D) Zarf Tamlayıcısı/ Yer Tamlayıcısı/Özne /Yüklem

SORU 3

Bu metinde yay ayraç ile gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (") (") (,) (,) (.) B) (-) (-) (;) (,) (.)
- C) (,) (,) (,) (,) (.) D) (-) (-) (,) (;) (.)

SORU 4

Bu metinde aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tartışma
- B) Öyküleme
- C) Betimleme
- D) Açıklama

SORU 5

“Son günlerde keyifle yediğim en güzel tatlı, biricik annemin sabahdan beri uğraşarak hazırladığı kazandibiydi.”

Cümlesindeki çatı özelliği ile özdeş olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bahçedeki çiçeği en son annem suladı.
- B) Bugün de eve kargoyu getiren olmamış.
- C) Yarışmada birinci olmak en büyük hayalimdi.
- D) Bu işin kokusu yakında çıkar.

SORU 6

Özel bir derginin (I) Marmara Bölgesi’nde yaptığı bir araştırmaya göre en çok tüketilen kışlık yiyecekler: pırasa, (II) karnıbahar, ıspanak ve (III) karalahana; en çok tüketilen kışlık içecekler ise: ıhlamur, (IV) kuşburnu ve çay olmuştur.

Numaralandırılmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) IV
- B) III
- C) II
- D) I

SORU 7

Yazarın son şiir kitabı, bu sene en çok satan kitaplar arasında yerini alacaktır.

Bu cümlelerin kanıtlanabilirlik özelliği ile aynı olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yol boyunca sıralanan ağaçlar sapsarı tonlarıyla dikkat çekiyordu.
- B) Saçlarını bu sefer jöle ile sağa doğru yatırmıştı.
- C) Senin için derste çok konuşan bir öğrencidir, demişler.
- D) Çarşamba günü okulun son gezisi yapılacaktır.

SORU 8

Türk Edebiyatı Vakfı, Ahmet Kabaklı tarafından şair, romancı, fikir ve bilim adamlarına rehberlik etmek, onların seslerini duyurmak ve onları geniş kesimlere tanıtmak için kurulmuştur.

Bu cümlelerin anlam ilişkisi hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Amaç-sonuç cümlesi
- B) Koşul-sonuç cümlesi
- C) Neden-sonuç cümlesi
- D) Karşılaştırma cümlesi

Kış aylarının gelmeye başlamasıyla yıllardır var olan tartışma konusu tekrar gündeme geldi: Sahlep mi salep mi? Bu soğuk günlerde pencere kenarında içilen sıcak tarçınlı salep gibisi yoktur. Elinize fincanı alıp yudumlamaya başladığınızda boğazınızda hafif yanma ile başlayan fakat daha sonra hoş bir tat bırakan salep, sizi bir lezzet şölenine götürür. Ancak evde hiç karşınıza çıkmayan fakat elleriniz titreyerek içiniz ısınsın diye bir kafeye oturduğunuzda sipariş verirken tereddüte düştüğünüz bir konu var. Salep mi sahlep mi? Her ikisi de yaygın olarak kullanıldığı için kafa karışıklığına sebep olması ise oldukça normal. Peki, salep nedir? Salep en bilinen hali ile hoş kokulu, süt veya suyla yapılan, tarçın dökülerek içilen bir içecektir. Aynı zamanda dondurma yapımında da çok büyük yer tutar. Salep neyden yapılır diyenler içinse salebin bitkilerden elde edildiğini söyleyebiliriz. Yabani orkidelerin çoğu yumru köklüdür. İşte bunların kökündeki yumrular da salep yapımında kullanılır. Ülkemizde bu bitkiler ise “salepgiller” olarak adlandırılır.

9 ve 10. soruları metne göre cevaplayınız.

SORU 9

Bu metin, türü bakımından hangisine örnek olabilir?

- A) Deneme
- B) Anı
- C) Fıkra
- D) Öykü

SORU 10

Bu metinde verilen altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) gelmeye
- B) içilen
- C) içecek
- D) titreyerek

SORU 11

Yönetmenin son filmi gişedeki rekoruyla dişe dokunur bir kazanç elde etti.

Bu cümlede altı çizili deyimın ifade ettiğı anlam hangisidir?

- A) Önemli
- B) Büyük başarı sağlayan
- C) Farklı olan
- D) Emek harcanan

SORU 12

Geçen hafta yapılan “Lezzetli Yemekler” yarışmasının sonuçlarına göre ilçemizden elli beş kadın ilk yüze girerek yöresel yemeklerimizi başarılı bir şekilde Türkiye’ye tanıtmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargıdır?

- A) İlçe, Türkiye’nin en başarılı ilçesidir.
- B) Yarışma daha önce de yapılmıştır.
- C) İlk yüze giren kadınların yaptığı bütün yemekler çok beğenilmiştir.
- D) İlk yüze giren kadınlar arasında en başarılı ilçe, bu ilçedir.

SORU 13

Ben Anadoluyum...
Yıllar yılı susuz kaldım, yıllar yılı aç...
Şükrederek, kalktığım sofralarımda
Ya soğan ekmek olur, yahut bulamaç.

Bu dizelerde kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Benzetme
- B) Abartma
- C) Kişileştirme
- D) Konuşturma

SORU 14

Papatya Çayı: Uyku bozuklukları tedavisinde kullanılır, romatizmal rahatsızlıklar için kullanılır, deri döküntüsüne yol açan cilt hastalıklarının belirtilerini hafifletir, sabah bulantılarını hafifletir, alerji belirtilerini azaltır, stresi azaltır, mide kasılmalarını engeller, kaygıyı azaltır ve genel bir rahatlama sağlar, bağırsak sorunlarını giderir, bağırsak iltihaplanması tedavisinde yardımcı olarak kullanılır, kasları gevşetir.

Kekik Çayı: Yaklaşık 350 farklı türü bulunan kekiğin çayının antioksidan etkisi vardır, stresi azaltır ve iyi hissettirir, hazımsızlığı giderir, öksürüğünü alır, vücut için gerekli mineralleri içerir, boğaz ağrısını alır, soğuk algınlığına iyi gelir, bağırsak parazitlerini yok eder, gargara suyu olarak kullanılır, romatizma ağrılarını hafifletir, kolesterolü düşürür, dişeti iltihaplanmasına iyi gelir ve baş ağrısını geçirir.

Adaçayı: Zararlı toksinlerin vücuttan atılmasını sağlar, beyin fonksiyonlarını geliştirir, bronşit ve astım belirtilerini hafifletir, karaciğeri temizler, aşırı terlemeyi azaltır, stresi azaltır, sakinleştirir, saçların beyazlamasını yavaşlatır, hafızayı güçlendirir, Alzheimer’a karşı yardımcı olarak kullanılır, kan şekerini düşürür, dişeti iltihaplanmasına karşı kullanılır.

Kuşburnu çayı: Kan basıncını düzenler, romatizma ağrılarını hafifletir, kanserli hücrelerin yayılmasını yavaşlatır, kötü kolesterolü düşürür, şeker hastalığına karşı koruma sağlar, yüksek miktarda C vitamini içerir, bağışıklık sistemini güçlendirir, soğuk algınlığı tedavisinde kullanılır, cilde doğal parlaklık verir, doğal bir antioksidandır.

Verilen bilgilere göre :

1-Soğuk algınlığı,

2-Stres,

3-Dişeti iltihaplanması **gibi sağlık sorunları yaşayan biri hangi bitkiden yararlanabilir?**

- A) Kekik çayı
- B) Adaçayı
- C) Kuşburnu çayı
- D) Papatya Çayı

Ay'ın kendi eksenini etrafında dönüşünün yanında Dünya'nın çevresini dolaşmasıyla birlikte Ay evreleri oluşmaktadır. Ay evreleri, Yeniay, İlk Dördün, Dolunay, Son Dördün şeklindedir. Ayın evreleri ile ilgili bilinenler şunlardır:

Yeni Ay: Ay'ın Güneş hizasından ayrılmaya başladığı anda meydana gelir. İnce bir görünüm alan Ay'ın büyük çoğunluğu karanlık kalır. Güneş'in battığı andan kısa bir süre sonra batıda görülmeye başlar.

İlk Dördün: Yeni Ay'ı oluşundan ortalama 7 ile 8 gün sonra ortaya çıkan Ay evresidir. Bu evrede Ay'ın yarısı aydınlık yarısı karanlık evrededir.

Dolunay Evresi: Yeni Ay'dan yaklaşık 14 gün sonra oluşan evredir. Bu evrede Güneş ile Dünya aynı hizaya gelmiştir. Bu nedenle Ay parlak ve daire şeklinde görülür.

Son Dördün: Bu evre Ay'ın yeniden Yeni Ay evre sine geldiği evredir. Ancak ilk dördün evresine göre Ay'ın parlak yüzü ters tarafta görülür.

Bu verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi Yeniay olabilir?

A)

B)

C)

D)

SORU 16

19.yüzyılda, Fransız ressamlarından Delacroix Paris'te bir resim sergisi açmıştı. Sergiyi gezenlerden bir kişi, büyükçe bir şövalye tablosunun önünde uzun süre durarak, yakından uzaktan ciddi ciddi seyreder, beğenmediğini belirten bir biçimde de başını sallamış. Bu durum ilgisini çeken ressam yanına gelerek sormuş:

-Bu tablo ile çok ilgilendiğiniz belli oluyor.

-Evet demiş adam. Şövalyenin çizmesindeki köruk kıvrımlarında hatalar var.

-Peki nasıl anladınız, işiniz bu mu?

-Ben kunduracıyım, çizme dikerim.

Deyince ressam hemen malzemeleri getirerek adamın söylediği biçimde çizmeyi düzeltmiş ve gerçekten daha iyi olduğunu görmekten memnun olarak adama teşekkür etmiş. Fakat adam yine tablonun başından ayrılmadan, bu kez de şövalyenin pantolonunda ve kemerinde de hatalar olduğunu belirtince bu çok bilmişliğe dayanamayan ressam,

-Bak dostum demiş, sen kunduracısın...

Bu konuşmanın sonunda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangi “deyim” getirilirse metnin bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) Çizmeyi aşma! B) Ağız kalabalığı etme!
C) Ateşle oyna! D) Kendini ateşe atma

SORU 17

Bir kere okuyarak olayların ve gelişmelerin iç yüzünü öğrenen bir kişi, öncelikle kendine olan güvenini artırır. Bu ise aynı zamanda düşünce ufku-nu geliştirip, geniş bir görüş açısı sağlayarak, olayları inceleme yeteneği kazandırır. Ayrıca okuyan kişiler çok okumanın beraberinde getirdiği zengin kelime dağarcığına sahip oldukları için, hikmetli ve etkileyici konuşarak hitap ettikleri kişilerde etki de uyandırır. Bu etki ise insanlarla ilişkileri güçlendirmekte, kişiye daha sosyal bir karakter kazandırmaktadır. Dahası, geniş kelime dağarcığı, insanın daha fazla kavramla düşünebilmesini de sağlar. Yani düşünce kapasitesini ve kültür düzeyini artırır.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Kitap okumayan bir insan neler yapabilir?
B) Neden kitap okumalıyız?
C) Sosyal ilişkiler kitap okuma ile mi gelişir?
D) Kitap okumalı mıyız?

SORU 18

I. Pembe Kayalar, ismini etrafta bulunan kayaların renginden almıştır.

VI. Bu özelliğiyle pembe kayalar, Osmanlı Döneminde dikdört-genler şeklinde kesilerek deniz yoluyla İstanbul'a taşınmış ve mimari de sıkça kullanılmıştır.

IV. Bu güzel yeri ziyaret ederken görmeniz gereken bir yer var: Pembe Kayalar.

III. İstanbul'a taşınarak kullanıldığı yerler arasında günümüze kadar gelmeyi başaran Sultanahmet Cami ve Anadolu Hisarı bulunmaktadır.

V. Bu kayaların özelliklerinden birisi de suyun içinde yumuşak olup çıkarıldıktan sonra sertleşmesidir.

II. Kefken, Kerpe'nin ilerisinde, Karadeniz kıyısında yer alan balıkçı köyü havasında turistik bir yerdir.

Yukarıdaki cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama nasıl olur?

- A) II-IV-V-I-VI-III B) I-IV-II-V-III-VI
C) II-IV-I-V-VI-III D) III-I-II-V-VI-IV

SORU 19

Şeker ve diğer katkı maddeleri kullanılmadan Anadolu'da binlerce yıldır geleneksel olarak yapılan pekmez, genelde şeker bakımından zengin meyve sularının kaynatılıp konsantre edilmesiyle üretilen yoğun ve tatlı bir şuruptur.

Pekmez, taze üzüm ve ihraç şansı olmayan kuru üzümünden üretilmekle birlikte keçiyoynuzu, elma, dut, kayısı, erik, karpuz, incir ve şeker pancarından da yapılmaktadır. Yüksek şeker içeriği nedeniyle iyi bir karbonhidrat ve enerji kaynağı olan pekmez; kalsiyum, demir, potasyum ve magnezyum gibi mineralleri de içermektedir. Pekmezin, yapıldığı meyveye göre besin içeriği değişiyor. Pekmezin birçok faydası var.

Karbonhidrattan zengin bir enerji kaynağı olan pekmez, glikoz ve fruktoz içeriği nedeniyle sindirime gerek kalmadan tüketildik-ten kısa bir süre sonra kana karışıyor. Ayrıca süt ve süt ürünlerinden sonra, kalsiyum içeriği açısından da en iyi kaynaklardan olan pekmez, kemik gelişimi ve sağlığı için de çok önemlidir. Özellikle büyüme çağındaki küçük çocukların, kilo alamayanların, iştahsızlık ve halsizlik şikâyetleri olanların beslenmesinde pekmeze yer verilmelidir.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değilmemiştir?

- A) Birden çok meyveden pekmez yapılabilmesine
- B) Kemik gelişimi için çok önemli olduğuna
- C) Protein bakımından çok zengin olduğuna
- D) Sindirime gerek kalmadan kana karıştığına

SORU 20

Güneş Okullarında yapılan deyimler ve atasözleri yarışmasında Kerem, Melih, Alperen, Muharrem, Murat, Erva, Burak, Azra, Büşra ve Sare adlı öğrenciler dereceye girmiştir. Deyimler ve Atasözleri yarışması 25 sorudan oluşmaktadır ve her soru 4 puan değerindedir. Sıralama ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- ✚ Melih yarışmayı 100 puanla ilk sırada tamamlamıştır.
- ✚ Muharrem ile Erva yarışmayı arka arkaya bitirmiştir fakat ilk beş içinde değildir.
- ✚ Burak yarışmayı altıncı sırada ve 76 puan ile bitirmiştir.
- ✚ İkinci sıradaki yarışmacı kızdır ve 92 puan almıştır.
- ✚ Azra'nın yarışmadan aldığı puan 84'tür.
- ✚ Kerem yarışmada sonuncu olmuştur ve puanı 56'dır.
- ✚ Alperen 20 soru bilmiştir.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Büşra yarışmayı 92 puanla bitirmiştir.
- B) Murat yarışmada 15 soru bilmiştir.
- C) Muharrem yarışmada 18 soru bilmiştir.
- D) Yarışmacıların aldıkları puan en fazla 772'dir.

Tasarım: Kubilay ORAL

Sorular: Yılmaz DEMİRBAŞ

Dağıtıcı Site ve Sayfalar

Turkceci.Net

Öğretmen Paylaşım Grubu

Türkçe Öğretmenleri (Turkceci.Net)